

Juni 2022

Sólorkuskipan í Miðvági

UMHVØRVISÁRINSMETING

Samandráttur

Fyri at avmarka veðurlagsbroytingarnar er neyðugt at minka um útlátið. Umráðandi er at fáa atgongd til orku úr varandi keldum. Sólorka verður ein tíðandi partur av el-orkuni í Føroyum framyvir. Sum ein stórur el-brúkari, hyggja vit í Hiddenfjord eisini eftir framleiðslu úr varandi keldum.

Tí verða sólpanelir løgd á okkara landstøð á havnarøkinum í Miðvági. Framleiðsla væntast at vera 120.000 kWt, sum svarar til ársnýtsluna av el hjá 25 húsarhaldum. Av tí at sólpanelir verða løgd á verandi tekju, verður eingen ávirkan á náttúruna og tørvur er ikki á meiri lendi. Sólorkan kemur at spara umhvørvinum fyri 82 tonsum av CO₂ um árið.

Væntandi verða nógvar sólorkuskipanir settar upp í Føroyum komandi árini. Ein tíðandi partur av fyrireikingunum er, at meta um mögulig árin á umhvørvið og náttúru av hesum skipanum. Tá talan er um panelir, sum verða løgd á verandi tekjur eru árinini á náttúruna sera avmarkaði ella eingi. Hóast hetta, eigur altíð ein ítökilig meting um möguliga ávirkan á fólk frá eitt nú afturskini, at gerast.

Mett er um árin á náttúruna og umhvørvi. Vit meta, at tað er sera lítil ávirkan á fuglar og onnur djór. Einki óljóð verður frá skipanini undir rakstri, men nakað kann væntast undir upsetting.

Eingi tíðandi árin kunnu væntast á nærliggjandi øki frá afturskini av sólpanelunum.

Eingin ávirkan verður á flogferðslu frá afturskini. Eingin tíðandi ávirkan verður á skipaferðslu í økinum.

Tí verður mett, at ikki er neyðugt at gera fleiri átøk fyri at minka um árin av afturskini.

Indhold

1. Innleiðing	3
2. Lýsing av verkætlani	4
2.1 Staðseting	4
2.2 Lendistørvar	5
2.3 Stutt teknisk lýsing	5
3. Árin á náttúru og umhvørvi	6
3.1 Ávirkan á landslag og lívfrøðiligt margfeldi	6
3.1.1 Fuglur og onnur djór	6
3.2 Ávirkan á grannar	6
3.2.1 Óljóð	6
3.2.2 Skuggakast	6
3.2.3 Afturskin (reflektíón)	6
4 Niðurstøða	14

1. Innleiðing

Tað er eyðsýnt, at veðurlagsbroytingar eru ein av teimum störstu avbjóðingunum, ið heimurin hevur í lötuni. Vit í Hiddenfjord halda okkum hava eina ábyrgd at gera alt tað, vit kunnu, fyri at minka um okkara útlát av vakstrarhúsgassum.

Í framleiðsluni hjá Hiddenfjord brúka vit nógva orku. Útlát frá el-orku er næststørsta keldan til útlát av vakstrarhúsgassum hjá fyritökuni, næst fóðrinum. El-orkan í Føroyum verður partvis framleidd úr varandi keldum. Fyri at málið hjá SEV um at gerast 100% grøn á landi í 2030 skal røkkast, má meiri ferð setast á framleiðsluna av el úr varandi keldum. ES allýsir sólorku sum varandi orku¹. Føroyar hava júst viðtikið ein orku- og veðurlagspolitikk², har lagt verður upp til, at sólorka kemur at spæla ein tíðandi leiklut.

Vit í Hiddenfjord halda, at tað gongur ov seint at fáa atgongd til el við lágum útláti. Tí vilja vit stimbra undir framleiðsluna av el úr varandi keldum. Í hesum umfari er vekt løgd á sólorku. Sólorkuskipanir kunnu framleiða orku summarmánaðirnar, tá ofta lítið av vatni og vindi er.

Royndir av storrri sólorkuskipanum í Føroyum eru lítlar. SEV hevur eina royndarverkætlán í Sumba³. Sum skilst eru royndirnar góðar, og hetta fær okkum at trúgvá uppá, at sólorka væl ber til í Føroyum.

Í elveitingarlógin⁴ er ásett, at ein umhvørvisáinsmetingin skal gerast, áðrenn loyvi kann fáast til framleiðslu av ravmagni.

Í hesum sambandi, verður í hesum skjali mett um umhvørvisárin í samband við upsetting og rakstur av sólpanelum á landstøðini hjá Hiddenfjord í Miðvági.

¹ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

² LM-130/2021 : Uppskot til samtyktar um mál Føroya at minka útlátið av vakstrarhúsgassi komandi 10 árini og uppskot til dagfördan orku- og veðurlagspolitikk

³ <https://www.sev.fo/um-okkum/grona-kosin/solorka/>

⁴ <https://logir.fo/Logtingslog/59-fra-07-06-2007-um-framleidslu-flutning-og-veiting-av-ravmagni-sum-seinast-broytt-vid>

2. Lýsing av verkætlani

2.1 Staðsetning

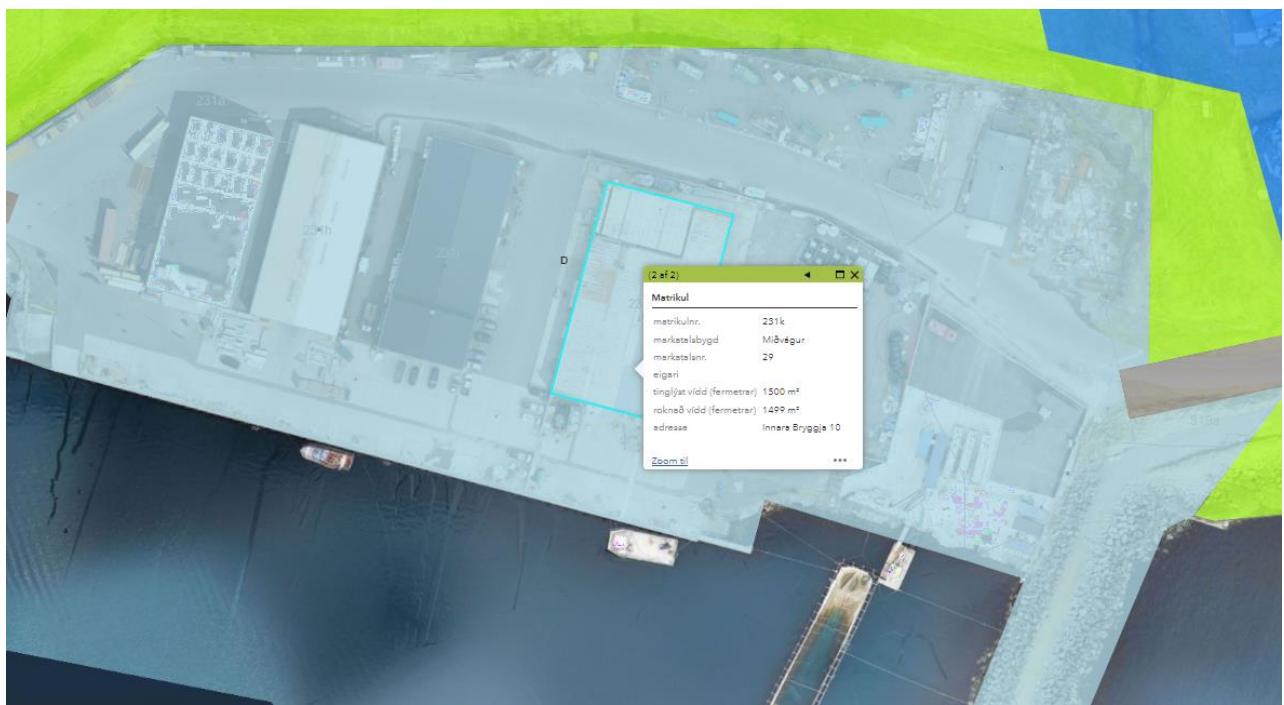
Hiddenfjord hevur landstøð við bryggjuna í Miðvági. Adressan er:

Innara Bryggja 10
Matr. nr.: 231K
FO-370 Miðvágur

Øki liggur sambært byggisamtykt hjá Vága kommuu í øki D, sum er Havnarøki, sí Mynd 1 og Mynd 2.

Mynd 1: Yvirlitsmynd. Landstøðin er merkt við gulum.

Mynd 2: Staðsetning og byggisamtykt

2.2 Lendistørvur

Vit eru av tí áskoðan, at tekjur eru væl egnaðar til at leggja sólpanelir á. Hetta, fyri at sleppa undan at nýta nýtt lendi og harvið ávirka náttúruna. Har ein verandi bygningur stendur, er náttúran longu ávirkað og við at leggja sólpanelir á tekjuna gerst inntrivið í náttúruna ikki stórr. Tí er henda staðsetingin vald.

2.3 Stutt teknisk lýsing

Sólorkuskipanin er uppbygd af 528 sólpanelum. Mønin á bygninginum vendir suður-norður og tí koma panelini at liggja á eystur- og vestursíðini, 264 á hvørjari síðu. Hesi dekka nærum 1.000 m^2 av takinum.

Á Mynd 3 sæst tekning av upsettingini.

Mynd 3: Tekning av bygningi við sólpanelum á takinum.

Hvört panel hevur ein mesta framleiðslumátt á 370 Wp. Tilsamans gevur hetta ein framleiðslumátt á 195 kWp. Panelini eru bundin í 4 invertrarar, ið gera streymin soleiðis, at hann er klárur at lata inn á netið hjá SEV. Invertararnir eru inni í teknikkrúminum í bygninginum.

Fyri at meta um, hvussu stór framleiðslan kann væntast av vera, er ein framleiðsluforsøgn gjørd. Handan útrocningin vísur, at væntast kunnu 610 kWt/kWp framleiðast, ið gevur eina ársframleiðslu á uml. 120.000 kWt. Hetta svarar til ársnýtsluna hjá uml. 25 húsarhaldum⁵ og sparir SEV fyri uml. 26 tons av tungolju árliga og sparir eisini umhvørvinum fyri uml. 82 tons av CO₂ útláti um árið. Haraftrat verður ein minking í útláti av skaðiligum evnum so sum NO_x, SO₂, CO og dusti, umframt at minni verður av burturkast og øðrum hjáevnum frá rakstri av einum oljuriknum verki.

Viðvíkjandi viðlíkahaldi væntast onki av sjálvum sólpanelunum. Um eitt panel heldur uppat at framleiða, av einari ella aðrari orsók, verður tað skift út við eitt nýtt. Sólpanelini væntast at hava eina lívitíð á meiri enn 20 ár.

⁵ Tá ársnýtslan verður sett til 5.000 kWt.

3. Árin á náttúru og umhvørvi

Sólorkuskipanir kunnu hava ávirkan á náttúru og umhvørvi. Um eitt nú bør skal nýtast til at leggja panelir á, fær hetta ávirka á djór og plantur í ókinum. Tá sólpanelir verður løgd á tekjur, eru árin á náttúru og umhvørvið sera avmarkaði. Niðan fyri verður mett um árin, ið kunnu standast av okkara verkætlun.

3.1 Ávirkan á landslag og lívfrøðiligt margfeldi

Av tí at sólpanelini verða løgd á ein verandi bygning, verður einki meir-inntriv gjort á náttúruna og landslagið á staðnum.

3.1.1 Fuglur og onnur djór

Av tí at panelini verða sett á tekju á verandi bygningi, fer hetta ikki at hava ávirkan á landdjór.

Afturskin (reflektið) frá sólpanelum, kann verða til ampa fyri umhvørvið. Hetta skinið kann möguliga ávirka fugl í ókinum. Eitt ástøði er, at vatnfuglur kann taka feil, og síggja möguligt skin frá sólpanelini sum vatnøki, og tí kann vandi verða fyri samanbresti við sólpanelini. Hetta kann elva til, at fuglurin fær skaða og/ella doyr⁶.

Kanningar benda tó á, at vandin fyri at fuglur stoytir saman við sólanleggum er lágor, men ikki ómöguligur og eiger hetta at kannast nærri. Sannlíkt er, at flutningurin av el t.d. í luftkaðlum, hava stórrri vandar við sær fyri samanbresti enn sólpanelini⁷.

Sólpanelini, sum vera sett upp, eru viðgjörd við “anti-reflection” yvirflátu og vil hetta minka um skinið.

3.2 Ávirkan á grannar

Her verður mett um, um ampar kunnu standast av sólpanelunum á grannar.

3.2.1 Óljóð

Sólpanelini geva onki óljóð frá sær undir framleiðslu. Nakað av vindóljóði kann standast av panelunum. Mett verður at hetta ikki fer at skapa ampar, tí tað “druknar” í bakgrundsljóðinum tá vindur er.

Lítið og einki óljóð væntast undir upsetting. Larmur kann koma frá vanligum arbeiði við skrúvumaskinu og möguliga onkrari buking við hamara. Arbeit verður bert í dagtínum, og tí vera eingir ampar seint á kvøldi og á náttartíð.

3.2.2 Skuggakast

Eingin ampi verður av skuggakasti, av tí at sólpanelini verða sett nakrar fáar sentimetrar yvir verandi taki og flyta seg ikki undir rakstri.

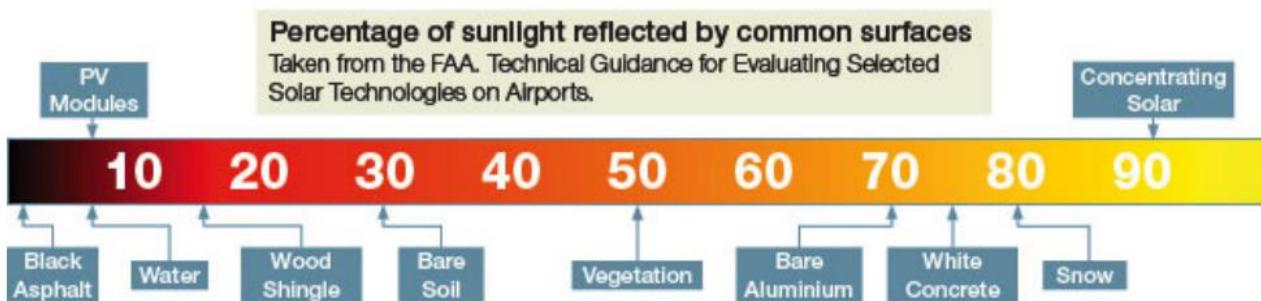
3.2.3 Afturskin (reflektið)

Afturskin stendst tá ljós (sólarljós) verður speglaða av einum luti. Endamálið hjá sólpanelum er at umskapa ljós til streym. Áhugi er tí at upptaka so nóg av ljósinum sum gjørligt og ikki spegla tað útaftur. Tí eru sólpanel uppbygd soleiðis, at tey ikki endurspeglar stórar mongdir av sólarljósi, tí hetta endurspeglada ljósið

⁶ Rebekka A. Kagan, T. C. (2014). *Avian Mortality at Solar Energy Facilities in Southern California: A Preliminary Analysis*. National Fish and Wildlife Forensics Laboratory .

⁷ Chris Harrison, H. L. (9th. March 2017). Evidence review of the impact of solar farms on birds, bats and general ecology (NEER012). England: Manchester Metropolitan University.

kann ikki framleiða streym^{8,9}. Yvirskipað kann sigast, at av tí at sólpanelir eru bygd soleiðis, vil eitt sólpanel hava minni afturskin enn vanligt rútaglas¹⁰. Afturskin verður málta eftir albedo-effektini hjá einum materiali. Hetta er eitt mál fyri, hvussu stórur partur av sólarljósinum verður afturspeglar. Einki afturskin er 0% og 100% er tá alt ljósið verður afturspeglar. Mynd 4 víst afturskin frá flatum, ið eru úr ymiskum tilfari. Her sæst, at sólpanelir (PV modules) hava sera lágt afturskin. Kavi hevur eitt sera høgt afturskin.

Mynd 4: Albedo: prosentpartur av afturskini fyri ymiskar yvirflátir.

Í bygdum øki er tað serstakliga umráðandi at leggja til merkis, at sólpanelir hava minni afturskin enn fleiri sløg av tekjum, sum eru í dag. Summar tekjur eru í dag gjørðar úr materiali, har afturskin kann vera ein trupulleiki. Í heitum londum, har orka verður nýtt til at kóla hús um summari, vera tekjur gjørðar í einum liti, sum reflektar nógva sól, fyri at minkað um hitingina av húsinum og harvið minka um tørvin á kóleng. Hvítar/ljósar “orku effektivar” tekjur eru gjørðar til at hava eitt høgt albedo og tað er ein kendur trupulleiki við afturskini av hesum tekjum. Um sólpanel verða løgd á slíkar tekjur, vilja tey minka um afturskinið¹⁴.

Grunda á upplýsingarnar omanfyri, er tað rímiligt at vænta, at sólpanelir hava lítið – um nakað – afturskin, sum kann vera til ampa fyri nærliggjandi umhvørvi. Eitt annað, sum eisini stuðlar uppundir hetta, er, at fleiri flogvallar hava sólpanelir á økinum.

Hóast hetta, eigur ein ítökilig meting at vera gjörd av økinum, har ætlanin er at seta sólpanelir upp.

Teknologisk Institut í Danmark sigur í notati um afturskin frá sólpanelum¹¹: “Man kan derfor konkludere at risikoen for blænding som udgangspunkt er lavere fra solcelleinstallationer end for andre overflader med glas, så som drivhuse eller glasfacader”. Víðari siga teir “Et anlæg som ligger mere end 100 m væk fra betragteren giver ifølge undersøgelsen kun kortvarig blænding, for store solcelleparker kan afstandskravet dog være større. I anvisningen er det foreslået at man kan acceptere blænding i op til 30 minutter pr dag eller 30 timer pr år fra alle omgivende solcelleanlæg til en bestemt position, f.eks. en terasse”.

Í meting av afturskini fyri eina sólpanel-lund í Wales¹², verður víst til “Where effects occur for less than 3 months per year and less than 60 minutes per day, the worst-case impact significance is low and mitigation is not required. Her er altso tvær meting av, hvør ávirkjan er ráðilig.

⁸ Morelli, Charles (March 6, 2013). Glint and Glare Assessment for the Manor Farm Photovoltaic Array, prepared for Camborne Energy Investments, Ltd., Sudbury, Suffolk, England.

⁹ Pfaff, Jason (May 21, 2010). Panoche Valley Solar Farm Project Glint and Glare Study, prepared for Solargen, Power Engineers: Clarkston (WA).

¹⁰ Shields, Mark (Feb. 2011). PV Systems: Low Levels of Glare and Reflectance vs. Surrounding Environment, SunPower: Richmond (CA)

¹¹ Notat vedrørende refleksjon fra solcelleanlæg, November 2014. Teknologisk Institut.

¹² Brynryd Solar Farm – Solar PV glint and glare study – application submission – june 2021.

Eingi beinleiðis markvirði eru sett til nögdina av loyvdum afturskini undir vanligum umstóðum. Á flogvallum eru tó treytir um, at flogtornið ikki skal vera útsett fyrir nökrum afturskini. Treytir eru eisini um sera lítið afturskin á innflúgvingarrutunum hjá flogfórum, sí Mynd 5.

Receptor	Annual Green Glare (min)	Annual Yellow Glare (min)	Is it acceptable as per FAA's policy
Flight Path 1	437	0	✓
Flight Path 2	0	0	✓
ATC tower	43	2122	✗

Mynd 5: Tíðarbil har grønt og gult afturskin kann væntast á einum flogvølli. Her sæst, at nakað av grønum afturskini verður góðtikið við flogbreytina. Einki afturskin skal tó vera í kontrollorninum¹³.

Afturskin verður býtt í tríggjar kategoriir:

- Green: indicates low potential for low intensity glare
- Yellow: indicates potential for low intensity glare
- Red: indicates potential for high intensity glare

ForgeSolar sigur soleiðis um munin á grønum og gulum skini: "The ocular impact of glare depends on both the incoming irradiance and the angle subtended by the glare source (i.e. size of visible glare spot).

Photographs of glare may not adequately reflect these properties; samples of both green glare and yellow glare may appear identical, depending on the camera settings used.

A realistic comparison of yellow glare is the direct viewing of a brief camera flash. The camera flash "sticks" in one's vision temporarily. Similarly, yellow glare is defined as a source with potential to cause a temporary after-image. Conversely, green glare has low potential to cause an after-image".

Bygningurin, har sólpanelini vera lögð á, stendur á havnalagnum í Miðvági. Nærmosti granni er ein ídnaðarbygningur hjá Vága kommunu 20 m vestanfyri. Hann verður nýttur til goymslu, verkstað og skrivstova. Nærmosti granni eystanfyri er vinnuðki Á Hillingatanga, við ídnaðarhallum, har tann nærmasta er 130 m burtur. Norðanfyri er koyrivegur 70 m frá og í 30-34 m hædd. Nærmosta sethúsið er Jatnavegur 79, sum er 100 m norðanfyri og í eini hædd á 32 m. Sunnanfyri virkið er bryggjukantur. Sí Mynd 1.

Tá metast skal um afturskin eru nakrar fyritreytir, sum mugu vera til staðar. Fyri tað fyrsta má móttakarin kunna síggja sólpanelini. Fyri tað næsta má sólin vera somikið sterkt, at nökur tíðandi afturspeglung kann vera (nærum skýfrítt). Fyri at afturskinið skal kunna órógva, má tað vera í sjónarvinklinum hjá fólk. T.d. tá ein koyrir bil, skulu eyguni fylgja vegnum og tí avmarkast sjónarvinkulin.

Avstandurin millum hyggjaran og sólpanelini hefur nógv at siga. Um avstandurin økist verður ávirkanin minni, og övugt. Hetta er tí, at tá ein er longri frá gerst tann parturin av sjónarhorninum, sum er raktur av afturskininum, minni og vil tí vera minni ágangandi. Altso skinið fyllur minni av samlaðu myndini ein sær, tess longur burtur ein er.

Metingin av afturskini fer at byggja á myndir av staðnum og simuleringar.

Fyrst hyggja vit eftir sjónarringinum. Mynd 6 víssir útsýnið eystureftir. Her eru eingir bygningar við vindeygum, ið kunnu ávirkast av afturskini. Koyrivegurin er so lágt í lendinum og grunda á tann vinkulin

¹³ S. Sreenath et al 2021 IOP Conf. Ser.: Mater. Sci. Eng. 1068 012014.

sólin skal hava fyri at afturskin skal raka vegin, er sólin í vestri so lág, at hon verður dominerandi framum sólpanelini. Um skin kemur fyri tíðliga um morgunin ella um kvøldi, er tað sera sannlíkt, at tað hendir bert tá hyggjarin er noyddur at hyggja beinleiðis at sólini, fyri at fáa skin, serliga um veturin. Undir hesum umstøðum, vil skin ikki vera ein trupulleiki, tí sólin dominerer í sjónarvinklinum¹⁴.

Mynd 7 víssir útsýnið vestureftir. Her er skrivstova í ovaru hæddini av bygninginum vestanfyri. Sama ger seg galdandi her, at sólin skal vera so lág á eysturhválvinum um veturin fyri at afturskin skal raka bygningin, at sólin blívir dominerandi og tí verður mett, at eingir ampar vera.

Mynd 6: Útsýni eystureftir

Mynd 7: Útsýni vestureftir

¹⁴ Assessing Rooftop Solar PV Glare in Dense Urban Residential Neighborhoods: Determining Whether and How Much of a Problem, November 2014

Fyri sunnan er bryggjukantur tætt uppat. Skip, ið leggja til bryggj beint sunnanfyri bygningin mugu hava eina brúgv á minst 8-10 metrum fyri yvirhøvur at síggja panelini. Harafturat skal sólin skína úr norðuri fyri at afturskin skal vera til ampa, og hetta kemur ikki fyri. Skip, ið leggja til bryggju nakað vestanfyri bygningin síggja harafturímóti panelini, men tá ger aftur tað seg galdandi, at sólin skal vera sera lág tíðliga á morgni og sólin verður tí dominerandi. Tí væntast eingir ampar við bryggjukantin.

Fyri norðan er koyrivegur og bústaðarøki. Sólin, tá hon er frammi, skínur mest sunnanífrá og tí er neyðugt at hyggja neyvari eftir hvar eitt möguligt afturskin kann raka.

Simuleringar av skin

Fyri at kanna möguligt afturskin norður úr panelunum verður víst til simuleringar, sum síggjast í Fylgiskjali 1.

Simuleringarnar eru gjördar við programminum ForgeSolar, sum er eitt altjóða viðurkent programm at rokna m.a. afturskin frá sólpanelum. Programmið roknar ferðingina hjá sólini um jørðina og fyri hvønn minut roknar tað hvar afturskin kann raka. Eisini metur simuleringin um mongdina av afturskini og nær á degnum/árinum tað kann væntast. Programmið roknar altíð “worst case” við tað at hædd verður ikki tikan fyri lendenum, skilt soleiðis, at tey punktini sum brúkarin setur inn, sær programmið í beinari linju. Omanfyri var grundgivið fyri, at eystur, vestur og suðursíðurnar ikki fara at hava ampar av afturskini. Tí vera simuleringar bert gjördar av vegnum og húsunum norðanfyri.

Fyrst vera sólpanelini lögð inn á kortið í programminum. Síðani verða analysupunkt (OP) defineraði, her vegur og hús, sí Mynd 8. Hall á panelum, ætt og hvar tey, vegur og bygningar eru í hædd, verður definerað.

Mynd 8: Uppsetting av simulering. Sólpanelini eru lýst við bláum. Vegurin við turkis og trý hús eru frámerkt við reyðum.

Útrokningarnar byggja á beina linju millum sólpanel og móttakara. Av tí at programmið sær panelini sum tvær flatur, eystur- og vestursíðan, verða eisini tvær simuleringar gjördar, ein fyri hvørja síðu.

Yvirskipaðu úrslitini síggjast á Mynd 9 og vísa, at tað er möguleiki fyri grónum og gulum afturskini. Eingin möguleiki er fyri reyðum afturskini.

Summary of Results

Glare with potential for temporary after-image predicted

PV Array	Tilt	Orient	Annual Green Glare	Annual Yellow Glare
	°	°	min	hr
Eystursida	5.0	100.0	11,892	198.2
Vestursida	5.0	280.0	14,688	244.8

Mynd 9: Yvirskipaði úrslit av simuleringu.

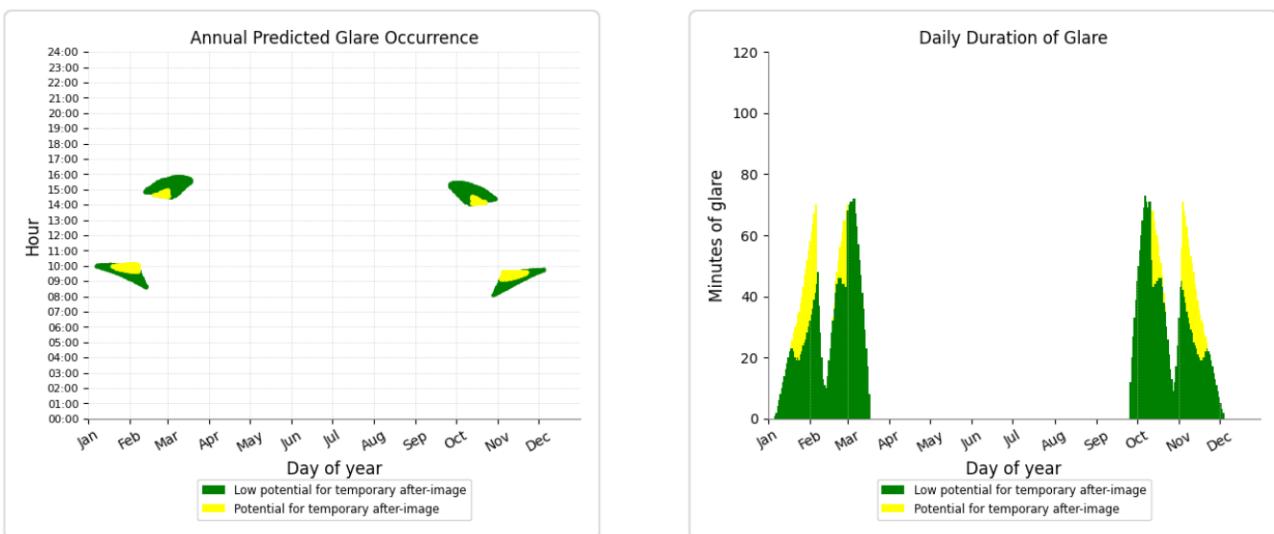
Verður hugt eftir, hvør er útsettur fyrir skini av gulum, er tað Jatnavegurin og OP2 (Jatnavegur 79), sí Mynd 10.

Receptor	Annual Green Glare		Annual Yellow Glare	
	min	hr	min	hr
Jatnavegur	12,780	213.0	3,382	56.4
OP 1	8,131	135.5	7	0.1
OP 2	1,394	23.2	6,647	110.8
OP 3	4,275	71.2	0	0.0

Mynd 10: Úrslit av simuleringu. Her sæst, hvussu nögv av grønum og gulum skini er á hvørjum staði.

Koyrivegur

Úrslit fyrir Jatnavegin síggjast í Mynd 11. Her sæst, til vinstru, at tað er um várið og heystið í tíðarbilunum kl. 8-10 og kl. 14-16 at möguleikar eru fyrir skini. Til högru verður víst, hvussu nögvir minuttr skin kann koma fyrir hvønn dag, talan er um eina yvirkvág av grønum skini.

Mynd 11: Simuleringsúrslit fyrir vegastrekki á Jatnavegi frá panelunum á eystursíðuni. Skin frá vestursíðuni sæst á síðu 5 í fylgiskjal 1.

Verður hugt eftir hvar á farleiðini möguligt skin er, sæst á Mynd 12, at talan er um tvey strekkir, sum kunnu vera útsett fyrir gulum skini.

Mynd 12: Stóð, eftir farleiðini, har möguligt skin kann raka. Ovara linjan er íkastið frá vestursíðuni og niðara frá eystursíðuni.

Hús

Mynd 10 víssir, at einki gult skini kann væntast við OP1 og OP3. Við OP2 (Jatnavegur 79) er möguleiki fyrir gulum skini í 111 tímar um árið. Á síðu 6 og 11 í fylgiskjalinum, sæst, at talan er um gult skin á middegi frá november til februar frá eystursíðuni. Frá vestursíðuni er talan um gult skyn á middegi í februar og oktober.

Simuleringarnar vísa á, at tað kann væntast gult skin tvey strekkir á Jatnavegnum og við OP2. Sum nevnt áður taka simuleringarnar ikki hædd fyrir lendi og möguligum forðingum harav. Fyri at taka hetta inn í myndina er neyðugt at gera metingar á staðnum.

Metingar av sjónarhorni "synlighedsanalyse".

Fyri at meta um simuleringarnar eru í trá við veruleikan, er neyðugt at hyggja eftir ókinum, sum tað sær út. Mynd 13 víssir, at vindeyguni í OP2, akkurát koma undan bilverjuni. Myndin er, sum nevnt, tikin við uttasta panelið (longst frá húsinum) so hetta er tað sum sæst best, grundað á, at bergið omanfyri tekur nakað av sýninum. Einki av húsunum sær øll sólpanelini. Longur ein fer norðureftir ryggásini, minni sæst til húsini, tí tey fara afturum lendið (bergið). Tá komið er norður á uml. hálva ryggásini verður mett, at panelini norðanfyri tað punkti, síggjast ikki frá húsunum, og so avgjört ikki tey sum liggja lægri, úti við takskeggið. Tí er ein simulering afturat gjørd, har bert tann sunnara helvtin av sólpanelunum er tikin við. Úrslitini av tí simuleringini síggjast í Fylgiskjali 2, og siga tey, at einki gult skin kann væntast yvirhovur. Tað er also tey norðaru panelini, ið hava givið útslag í tí fyrru simuleringini og tá tað nú víssir seg at hesi ikki síggjast úr húsunum er einki samlað gult skin. Við øðrum orðum; tann sunnari parturin av panelunum (tey sum síggjast) gevur skin, sum fer væl omanfyri húsini og vegin.

Mynd 13: Her sæst útsýnið av mönini við tað "uttasta" panelið.

Verður hugt nærrí eftir vegnum, so sæst, at tað eru tey norðaru panelini, ið kunnu geva gult skin. Tey norðaru panelini síggjast tó ikki av einum bilførara í einum persónbili; sjálvt um myndin er tikan passagermegin í einum høgum persónbili, Mynd 14. Ein lastbilur sær oman á panelini tá hann koyrir úr Miðvági til Giljanesar, eisini Mynd 14. Sjálvt um móguleiki er fyri skini niðan á vegin, fer hetta ikki at ávirka bilførarar, tí vinkulin millum vegin og panelini á kaiini er uttanfyri sjónarhornið hjá bilførarinum, sum skal hava fokus á vegrætningu.

Mynd 14: Til vinstru sæst mynd, tikan av vegnum í einum RAV 4 (høgur persónbilur). Til høgru sæst ein lastbilur koyra uppi á vegnum.

Flogvøllurin

Á Vágoynni er flogvøllur. Sum standard, verður innflúgvunarleiðin kannað 2 miles frá lendisbreytini. Simuleringar eru gjørdar av hesum og vísa tær, at hvørki grønt ella gult afturskin er undir innflúgvning, sí fylgiskjal 3.

4 Niðurstøða

El-framleiðsla við sólpanelum fer væntandi at vaksa komandi árini, eisini í Føroyum. Sum sólpanelini blíva fleiri og fleiri, er ein tilsvarandi vaksandi tørvur á at fáa greiðu á teimum møguligu ávirkanunum, ið hesi kunnu hava á báði umhvørvi og náttúru. Eisini má metast um, hvørjir ampar kunnu standast av sólpanelunum í grannalagnum. Serstakliga eigur hyggjast eftir, um afturskini kann gerast ein trupulleiki í nærliggjandi økinum.

Tað er lítil og eingin møguleiki fyri, at sólpanel kunnu vera til ampa við afturskini, tá hugsað verður um, at teirra endamál er at upptaka so nógv sólarljós sum møguligt og skapa elorku. Afturskin frá sólpanelum kann síggjast sum mist orka.

Hóast hetta, eigur ein ítökilig meting at gerast. Gjørdar eru simuleringar av skini og meting av økinum.

Henda simuleringin tekur tó ikki hædd fyri forðingum í lofthavinum t.d. skýggjum. Ei heldur verður hædd tikan fyri landslagi og øðrum í lendinum, sum kann fora fyri, at ein hyggjari sær skinið t.d. bilverja, trø og bygningar.

Av tí at simuleringin hevur hesar avmarkingar, er neyðugt at hyggja nærrí eftir økinum sum tað fysiskt sær út. Hetta er gjört, og vísti tað seg, at bert ein partur av panelunum sóust frá OP2 og vegnum, sum vóru mett sum ávirkaði við gulum skini í simuleringini. Tí varð ein simulering gjørd afturat við bert teimum sjónligu panelunum, og vísti handan, at einki gult skin verður.

Simuleringin er eisini gjørd út frá fyritreytini full sól er hvønn dag í árinum. Hetta vita vit ikki kemur fyri, og tí yvirestimerar simuleringin altíð vansarnar. Føroyska veðrið vil sostatt minkað um møguligt skin, ið simuleringin vísur á.

Sólpanelini, sum verða løgd á takið, eru viðgjørd við “anti-reflektiv”, sum er optimera til at minka munandi um afturskin.

Meðan óttin fyri ampum av afturskini er skiljandi, er her víst við útrocningum og metingum av teimum umstøðum, sum gera seg galldandi, at sólpanelini ikki fara at vera til tíðandi ampa við skini fyri nábúgvær ella ferðslu.

Tí verður mett, at ikki er neyðugt at gera fleiri átök fyri at minka um árin av afturskini.